

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशाला
मिति २०७६ फागुन ४-५

किस्पाड गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
नुवाकोट जिल्ला
बागमती प्रदेश
नेपाल

१. पृष्ठभूमि :

किस्पाड़ गाउँपालिकाको नामाकरण वडा न. ३ मा रहेको किस्पाड़ पोखरीको नाम बाट रहन गएको हो/ तामाड़ भाषामा कि भनेको पानी र पाड़ भनेको चौर किपाड़ बाट अपभ्रंश हुदै किस्पाड़ भएको भन्ने भनाई रहेको छ/ किस्पाड़ गाउँपालिका नुवाकोट जिल्लाको एक पर्यटकीय सम्भावना बोकेको स्थानीय तह हो/ यस गाउँपालिकाको पूर्वमा रसुवा जिल्लाको उत्तर गया गाउँपालिका, पश्चिममा नुवाकोट जिल्लाको म्यागड़ गाउँपालिका, उत्तरमा धादिङ जिल्लाको रुबिभ्याली गाउँपालिका र दक्षिणमा नुवाकोट जिल्लाकै बिदुर नगरपालिका रहेको छ/ समुन्द्र सतह देखि २००० फिट देखि १२००० फिट सम्मको उचाईको भौगोलिक विविधता रहेको यस गाउँपालिकाको क्षेत्रफल ८२.५७ वर्ग कि.मी. र जनसंख्या करिब १९८८५ रहेको छ/ करिब ७७ प्रतिशत तामाड़ जातीको बसोबास रहेको यस गाउँपालिकामा ब्राह्मण, दलित, घले, गुरुङ, क्षेत्री आदिको मिश्रित बसोबास र संस्कृति रहेको छ/ धर्मको आधारमा करिब ६२ प्रतिशत बौद्ध र ३० प्रतिशत हिन्दुका साथै क्रिस्चियन धर्मालिम्बीको पनि उल्लेखनीय उपस्थिति रहेको छ/ करिब ७७ प्रतिशत जनसंख्याले मातृभाषाको रूपमा तामाड़ भाषा बोल्ने गर्दछन्/ सांस्कृतिक विविधताले धनी यस गाउँपालिकामा सामुदायिक सद्धावपूर्ण समाज रहेको छ/

नेपालको संविधानको प्रस्तावनामा वर्गीय, जातीय, क्षेत्रीय, भाषीक, धार्मिक, लैंगिक विभेद, र सबै प्रकारका जातीय छुवाछुतको अन्त्य गर्ने तथा आर्थिक समानता, समृद्धी र सामाजिक न्याय सुनिश्चित गर्न समानुपातिक समावेशी र सहभागितामुलक सिद्धान्तका आधारमा समतामुलक समाजको निर्माण गर्ने संकल्प गरिएको छ/ छुवाछुत तथा जातीय भेदभाव बिरुद्धको हक, धार्मिक स्वतन्त्रताको हक, भाषा तथा संस्कृतिको हक, महिला, बालबालिका, दलित आदिको हक, सामाजिक न्यायको हक, जेष्ठ नागरिकको हक, सामाजिक सुरक्षाको हक लगायतका मौलिक हकहरू संविधानमा व्यवस्था गरिएको छ/

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ मा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धि व्यवस्था प्रस्तावनामा नै उल्लेख गरिएको छ/ यसका साथै दफा ११ को गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारको उपदफा (२) (त) मा जेस्ठ नागरिक, अपांगता भएका व्यक्ति र असक्तहरूको व्यवस्थापन गर्ने जिम्मेवारी अन्तर्गत विभिन्न क्रियाकलापहरू संचालन गर्ने अधिकार प्रदान गरिएको छ भने दफा २४ उपदफा (२) मा स्थानीय तहले योजना बनाउँदा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारको नीति, लक्ष, उद्देश्य, समयसीमा र प्रक्रिया संग अनुकूलन हुनेगरी सुशासन, बाताबरणमैत्री, बाल मैत्री, जलबायु परिवर्तन अनुकूल, विपद व्यवस्थापन, लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तर सम्बन्धित विषयलाई ध्यान दिनु पर्नेछ भन्ने व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ/ यसै गरि सोहिं दफाको उपदफा (३) गाउँपालिका तथा नगरपालिकाले आफ्ना योजना बनाउँदा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने खालका योजना तथा कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिनु पर्नेछ भनि उल्लेख गरेको छ/ यसै गरि वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत तथ्यांक अध्यावधिक तथा संरक्षण अन्तर्गत खण्डीकृत तथ्यांक संकलन, विकास कार्य अन्तर्गत बल बिबाह, बहु बिबाह, लैंगिक हिंसा अन्त्य गर्ने आदि व्यवस्था गरिएको छ भने स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यन्वयन अन्तर्गत योजना तर्जुमा प्रक्रियामा महिला तथा पिछडिएको वर्गको सहभागितामा जोड दिईएको, योजना बनाउँदा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने योजना छन्तौटमा जोड दिईं लैससास प्रबर्द्धन गर्ने व्यवस्था गरिएको छ/

सन् २०१५ को सेप्टेम्बरमा सम्पन्न संयुक्त राष्ट्र संघको साधारण सभाले २०१६ देखि २०३० सम्ममा हासिल गर्नुपर्ने दिगो विकासका १७ वटा लक्ष र १६९ वटा उप लक्षहरू पारित गरेको छ/ सन् २०३० सम्म मा सबै प्रकारको विभेद हरू उन्मुलन गरी समानता र न्यायमा आधारित समाजको आधार तयार गर्न आवश्यक पर्ने लक्षहरू मध्य लैंगिक समानता पनि लक्ष ५ मा राखिएको छ/ यसका साथै लैंगिक समानता सबै लक्षहरूमा मूलप्रवाहीकरण गरिएको छ/

पन्थौ योजना (आ.व. ०७६/०७७ -०८०/०८१) को आधार पत्रमा लैंगिक समानता तथा महिला सशक्तिकरण, बालबालिका तथा किशोर किशोरी, जेष्ठ नागरिक अपांगता भएका व्यक्ति, सामाजिक सुरक्षा तथा संरक्षण, समावेशीकरण लगायतका विषयलाई छुट्टै शिर्षकका रूपमा राखिएको छ/

संविधान प्रदत्त हक, ऐन, नीति, नियम, कार्यक्रम र अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता पुरा गरि बहिस्करण तथा जोखिममा परेका समुदायको विकास सूचकहरु सुधार गरि मुलप्रबाहीकारण गर्न आवश्यक रहेको छ/

यसै सन्दर्भमा पुर्णिमा कार्यक्रमको सहयोगमा स्थानीय तहका कर्मचारी समेतको सहभागितामा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण कार्यविधि २०७६-को मस्यौदा माथि छलफल गरि स्थानीय तहलाई हस्तान्तरण गरिएको छ/ किस्पाड गाउँपालिकाले आफ्नो ०७६ को ०७७/नीति तथा कार्यक्रममा महिला, बालबालिका, जेष्ठ नागरिक तथा सामाजिक कल्याण बारे छुटै उल्लेख गरि चेतनामुलक प्रचार प्रसार, महिला हिंसा न्यूनीकरणका लागि अभियान संचालन, प्रजनन र बाल अधिकार प्रबर्द्धन गर्ने तालिम, अपांगमैत्री भौतिक संरचना निर्माणको पहल गर्ने उल्लेख गरिएको छ/

यसै परिवेशमा किस्पाड गाउँपालिकाले पहिलो पटक मस्यौदा कार्यविधिका आधारमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्पन्न गरेको छ/

२. अध्ययनको महत्व:

नेपालको संविधान २०७२, स्थानीय सरकार संचालन ऐन -२०७४ मा भएका कानुनी व्यवस्था र नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारको नीति, योजना तथा कार्यक्रम र नेपाल सरकारले गरेका अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरु दिगो विकास लक्ष, मानव अधिकार महासंघ, CEDAW, ICERD स्थानीयकरण गरि पुरा गर्न स्थानीय सरकारको महत्वपूर्ण भूमिका रहेको छ/ यसै सन्दर्भमा संघीय मामिला, स्थानीय विकास तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालयले तयार गरेको स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकनको सूचक मध्य तथा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण एउटा सूचक रहेकोले यसको अध्ययनको महत्व रहेको छ/ किस्पाड गाउँपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको महत्व तपशिल अनुसार उल्लेख गर्न सकिन्द्य/

२.१ नेपाल सरकारको कानुनी व्यवस्था र अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धतालाई स्थानीयकरण गरि लक्ष पुरा गर्ने/

२.२ किस्पाड गाउँपालिकाको नीति, योजना तथा कार्यक्रम लैससास मैत्री बनाई बंचितिकरण तथा बहिस्करणमा परेका र पारिएका बर्गको समस्या सम्बोधन गरि समृद्ध किस्पाड सुखी किस्पाडबासीको दृष्टिकोण सफल गर्ने/

३. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणको उद्देश्यहरु:

- ३.१ किस्पाड गाउँपालिकाको नीति, योजना तथा कार्यक्रम लैससासको अवस्था समिक्षा गर्ने/
- ३.२ किस्पाड गाउँपालिकाको लैससास परिक्षण सूचकहरुको मूल्यांकन गरि आवश्यक सुधार गर्ने कार्ययोजना तयार गर्ने/
- ३.३ किस्पाड गाउँपालिकाको स्थानीय तहको संस्थागत क्षमता स्वमुल्यांकन (LISA)को सूचक पुरा गरि संस्थागत क्षमता बढाइ गर्ने/
- ३.४ किस्पाड गाउँपालिकाको नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट लैससास मैत्री बनाउन मार्गदर्शन गर्ने/

४. अध्ययनको क्षेत्र:

पुर्णिमा कार्यक्रमको सहयोगमा मस्यौदा गरिएको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यविधि २०७६ अनुसार उल्लेखित विधि र प्रक्रियाद्वारा किस्पाड गाउँपालिकाको लैससास परिक्षण अन्तर्गत ८ वटा मुख्य सूचक र ५६ उप सूचकहरुको मूल्यांकन गरिएको/

५. अध्ययनको विधि र प्रक्रिया:

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मस्यौदा कार्यविधि २०७६ अनुसार निम्नानुसारको विधि र प्रक्रियाबाट अध्ययन कार्य सम्पन्न गरिएको हो।

५.१ दस्तावेज समिक्षा: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यदलले किस्पाड गाउँपालिकाको ऐन, कानुन, नियम, कार्यविधि, बार्षिक नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेट, पुनर्लाभ योजना, खानेपानी, सरसफाई गुरु योजना, पश्चिमी र विभिन्न समयमा भएका गाउँ सभा र कार्यपालिका बैठकक निर्णय हरु आदिको लैससास छृष्टिकोणबाट विश्लेषण गरि समिक्षा गरिएको।

५.२ लक्षित समुदाय संग छलफल: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यदल सहजकर्ताले किस्पाड गाउँपालिकासंग सरोकार राख्ने महिला समूह र उपभोक्ता समूह संग प्रश्नावली बनाई छलफल गरेको थियो।

५.३ मूल्य सूचनादाता संग अन्तर्वार्ता : लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यदल सहजकर्ताले किस्पाड गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत र कार्यपालिका सदस्य तथा वडा न. ३ र ५ का वडा अध्यक्षहरु संग लैससास सम्बन्धि प्रश्नावली बनाई अन्तरबार्ता लिएको थियो।

५.४ कार्यशाला संचालन : किस्पाड गाउँपालिकाले मित २०७६ फागुन ४ र ५ गते २ दिने लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशाला आयोजना गरेको थियो। उक्त कार्यशालाबाट लैससास कार्यदल गठन, लैससासको अबधारणा, लैससास परिक्षण विधि र ८ वटा सुचकहरु गाउँपालिकाको कानुन तथा नीतिमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण, लैससास विश्लेषणमा आधारित योजना तर्जुमा, योजना कार्यन्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन, आन्तरिक संरचना, क्षमता विकास, नेपाल सरकारका लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका नीति र प्रतिबद्धता, सेवा प्रबाह र संस्थागत संस्कृति, सुशासन बारे अभिमुखिकरण तथा छलफल गरिएको थियो। साथै दस्तावेज समिक्षा, लक्षित समूह छलफल र प्रमुख सूचनादाताहरुसंगको अन्तरबार्ताबारे को छलफल गरिएको थियो।

५.५ ललैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण मूल्यांकन र अंक प्रदान: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशालाको दोश्रो दिन गाउँपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यविधिका सूचकहरुको आधारमा सहभागितामूलक प्रक्रियाबाट राम्रो, मध्यम र कम्जोर देखिएमा क्रमसः १, ०.५ र ० अंक प्रदान गरी कुल १७.५ अंक प्राप्त भएको थियो। साथै माकुरे जालो प्रस्तुत गरी गाउँपालिकाको अवस्था र पुग्र चाहेको अवस्था बारे जानकारी गराई छलफल गरिएको थियो।

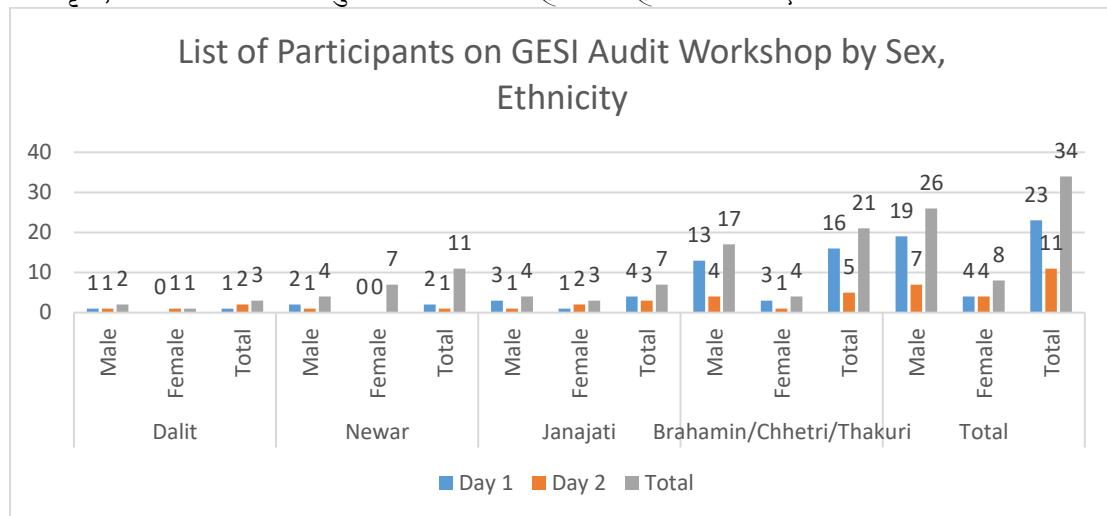
५.६ सबल पक्ष, कम्जोर पक्ष, अवसर र चुनौती विश्लेषण: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशालाको दोश्रो दिन गाउँपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यविधिका सूचकहरुको स्वमूल्यांकन गरि सबल पक्ष, कम्जोर पक्ष, अवसर र चुनौती पहिचान गरी छलफल भएको थियो।

५.७ कार्ययोजना तयार: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशालाको दोश्रो दिनको अन्तिम शत्रमा सहभागीहरुको अनुभव र मूल्यांकनका आधारमा कार्ययोजना तयार गरि सम्पन्न गरिएको थियो। मस्यौदा कार्ययोजनालाई अन्तिम रूप दिई कार्यपालिकामा पेश गर्ने निर्णय भएको छ। कार्यशालाको सहजीकरण पुर्णिमा कार्यक्रमका योजना तथा सुशासन सल्लाहकार तथा सहजकर्ता निरक बहादुर सुनारले गर्नु भएको थियो।

५.८ प्रतिबेदन तयार: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण सम्पन्न भए पश्चात् कार्यदलको तर्फबाट सहजकर्ताले तयार गरिएको हो/

६. सहभागीहरू:

किस्पाडः गाउँपालिकाले मिति २०७६ फागुन ४ र ५ गते आयोजना गरेको २ दिने लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणमा गाउँपालिका अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत, विषयगत शाखा प्रमुख तथा कर्मचारीहरूको सहभागिता भएको थियो/

७. विश्लेषणका औजारहरू:

किस्पाडः गाउँपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था विश्लेषण गर्दा माकुरे जालो प्रयोग गरिएको थियो/

८. लैससास परिक्षणबाट आएका प्रमुख प्राप्तीहरू:

मुख्य सुचक	प्रमुख प्राप्तिहरू
१. गाउँपालिकाको कानुन तथा नीतिमा लैज्ञिक समानता तथा समावेशीकरण	
१.१	गाउँपालिकाले बनाउने ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुनमा दलित, महिला, एकल महिला, जनजाती आदीको सहभागिता हुने हुने गरेको/
१.२	गाउँपालिकाले ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुन तर्जुमा गर्दा बंचितिकरणमा परेका समुदायसंग छुटै छलफल नभएको/ गाउँपालिकाले बनाएको ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुनहरू प्रकाशन नभएको पाइयो/
२. लैससास विश्लेषणमा आधारित योजना तर्जुमा	
२.१	WASH गुरु योजना भएको र पाश्चात्यिक भएको र पुनर्लाभ योजना भएको तर अध्यावधिक गरि योजना तर्जुमा प्रक्रियामा जोड्नु पर्ने देखिएको/
२.२	बस्ती स्तरमा योजना तर्जुमा बैठक कुनै कुनै बस्तीमा भएको र लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदायको कहिकही सहभागिता भएको भन्ने जानकारी पाईयो/ वडा सदस्यहरूलाई सबै बस्तीमा परिचालन गरेको देखिएन/
३. योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन	
३.१	उपभोक्ता समिति गठन गर्दा जनप्रतिनिधिको उपस्थितिमा एक पदाधिकारी सहित ३३ प्रतिशत महिला भएको भएपनि सबै उपभोक्ता समितिमा आम भेला प्रभावकारी हुन नसकेको कुरा जानकारी भएको//
३.२	गत आ.व.मा तय गरिएका कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको भए पनि लक्षित वर्गलाई विशेष व्यवस्था गरि तय नभएको/
	यस वर्ष देखि सूचक बनाई अनुगमन गर्न शुरु गरिएको/ उपभोक्ता समितिमा महिलाको सहभागिता बारे सूचक उल्लेख गरेको/ अनुगमन समितिको बैठक नियमित भएको पाईएन र अनुगमन समितिको प्रतिवेदन कार्यपालिकामा पेश गरी छलफल गर्ने नगरेको/
४. आन्तरिक संरचना	

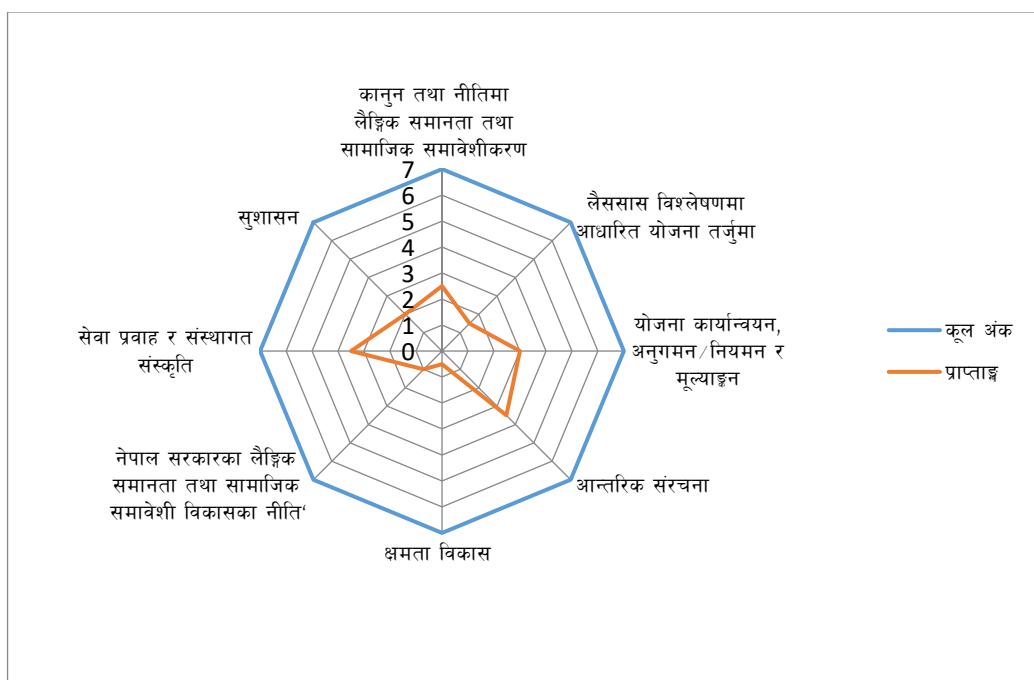
४.१	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रमा लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा भएका व्यक्ति र समुदायको प्रतिनिधित्व भएको/ गाउँपालिकाले गठन गर्ने समिति, उप समितिहरूमा पनि समानुपातिक प्रतिनिधित्व भएको/ विषयगत समिति समानुपातिक भएता पनि प्रभावकारी हुन नसकेको/
४.२	बालबालिका, महिला हिंसा सम्बन्धि सुचनाहरू प्रवाह गर्ने गरिएको भएतापनि प्रभावकारी बनाउन पहल गर्नुपर्ने/
४.३	कृषि समूह, सहकारी सुचिकृत भएको र पश्चिमित्रमा उल्लेख गरिएको/
५. क्षमता विकास	
५.१	लैससास बिकासको लागि आबश्यकता अनुसार प्रदेश र जिल्ला स्तरका कार्यालय संग समन्वय गरेको र अझै प्रभावकारी ढंगले समन्वय गरि क्षमता विकास गर्नु पर्ने आबश्यकता देखिएको/
५.२	लैससास सम्बन्धि क्षमता विकास तालिमहरूको कार्यक्रम नीतिमा मात्र उल्लेख गरिएको
६. नेपाल सरकारका लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका नीति र प्रतिवद्धता	
६.१	१६ दिने घरेलु हिंसा सम्बन्धि कार्यक्रम भएको/ बाल अधिकार सम्बन्धि छात्रवृत्ति, खेलकुद जस्ता कार्यक्रम संचालन गरेको/
६.२	CEDAW, ICERD आदि जस्ता अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता सम्बन्धि कुनै कार्यक्रम नभएको/ दिगो विकास लक्ष्यलाई स्थानीयकरण गर्नु पर्ने देखिएको/
७. सेवा प्रवाह र संस्थागत सस्कृति	
७.१	जोखिम नक्सांकन गरि गाउँ पश्चिमित्र तयार गरेको/ स्वास्थ्य शिविर संचालन गरेको/ बाल मैत्री, अपांगमैत्री स्वास्थ्य केन्द्र र बिद्यालय निर्माण गरेको /
७.२	महिलाहरूलाई जोखिम कार्यमा नलगाएको/कार्यक्षेत्रमा कुनै लैंगिक हिंसाको उजुरी नआएको/ नागरिक बडापत्र, गुनासो पेटिकाहरू राखिएको छिटौ राख्नु पर्ने देखियो//
८. सुशासन	
८.१	सार्वजनिक सुनुवाई भएको, सार्वजनिक परिक्षण भएको, सूचना पाटी राख्ने गरिएको भएतापनि अभिमत र नागरिक प्रतिबेदन पत्र नबनाएको र खण्डीकृत तथ्यांक अभिलेख नभएको/ सार्वजनिक परिक्षण प्रभावकारी रूपमा हुन नसकेको/
८.२	Website भएको र नियमित सूचना हरू राख्ने गरेको/ आ.व. ०७४/०७५ को लेखा परिक्षण प्रतिबेदन राखिएको/ ऐन, कानून , बार्षिक कार्यक्रमहरू नराखिएको/

९. लैससास परिक्षण विधिबाट देखिएका लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अवस्था

९.१ लैससास परिक्षण पश्चात सूचकहरूले प्राप्त गरेका अंक: लैससास परिक्षणका ८ वटा सूचकको ५६ वटा उपासूचकहरूको मूल्यांकन गर्दा प्राप्त अंक निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ/

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरू	कूल अंक	प्राप्ताङ्क
१	कानून तथा नीतिमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	७	२१५
२	लैससास विश्लेषणमा आधारित योजना तर्जुमा	७	११५
३	योजना कार्यान्वयन, अनुगमन/नियमन र मूल्याङ्कन	७	३
४	आन्तरिक संरचना	७	३५
५	क्षमता विकास	७	०१५
६	नेपाल सरकारका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका नीति र प्रतिवद्धता	७	१
७	सेवा प्रवाह र संस्थागत संस्कृति	७	४
८	सुशासन	७	२
	जम्मा अंक	५६	१८

९.२ माकुरे जालो : लैससास परिक्षणका ८ वटा सूचकको ५६ वटा उपासूचकहरूको मूल्यांकन गर्दा प्राप्त अंकलाई निम्नानुसार माकुरेजालोमा प्रस्तुत गरिएको छ/

१०. सबल पक्ष र सुधार गर्नु पर्ने पक्षहरू: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशालामा SWOT विश्लेषण गरी निम्न बमोजिम निष्कर्ष प्रस्तुत गरिएको छ/

सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौती
गाउँपालिकाले बनाउने ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुनमा दलित, महिला, एकल महिला, जनजाती आदीको सहभागिता हुने हुने गरेको/	गाउँपालिकाले ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुन तर्जुमा गर्दा बंचितिकरणमा परेका समुदायसंग छुटै छलफल नभएको/ गाउँपालिकाले बनाएको ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुनहरू प्रकाशन नभएको/	गाउँपालिकाले ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुन तर्जुमा गर्दा बंचितिकरणमा परेका समुदायसंग छुटै छलफल गर्ने/ कानुनहरू प्रकाशन गरी सबैको पहुँच सुनिश्चित गर्ने/	दक्ष जनशक्ति र आबश्यक स्रोतको अभाव/
	लैससास सम्बन्धि नीति, कानुनहरू नभएको	बंचितिकरणमा परेका दलित, महिला, अपांग, बालबालिका आदीहरूको लागि विशेष नीति हरू तय गरि कार्यक्रम र बजेट नियमित गर्ने/	
WASH गुरु योजना भएको र पाश्वचित्र भएको र पुनर्लाभ योजना भएको/	पाश्वचित्र अध्यावधिक नभएको र आवधिक योजना नभएको/	आवधिक योजना बनाउँदा लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदाय संग छलफल गरी तयार गर्ने र सोहि अनुसार आबश्यकता विश्लेषण गरी कार्यक्रम तय गर्ने/	प्राविधिक र बजेट सहयोगको लागि आबश्यक साझेदारीको गर्ने/ पुर्णिमाले सहयोग गर्ने प्रतिबद्धता/
बस्ती स्तरमा योजना तर्जुमा बैठक कुनै कुनै बस्तीमा भएको र लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदायको कहिकही सहभागिता भएको/	बस्ती स्तरमा योजना तर्जुमा बैठकको अभिलेख नभएको / लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता भएको	लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने/	दक्ष जनशक्ति र आबश्यक स्रोतको अभाव/

उपभोक्ता समिति गठन गर्दा जनप्रतिनिधिको उपस्थितिमा एक पदाधिकारी सहित ३३ प्रतिशत महिला भएको/	महिला सदस्यहरुको उपस्थिति सबैमा नभएको/ आम भेलालाई व्यापक गर्ने नसकिएको/	महिला सदस्यहरुको भूमिका बृद्धि गर्ने जिम्मेवारी तोक्रे/	
गत आ.व.मा तय गरिएका कार्यक्रमहरु कार्यन्वयन भएको/	अनुगमन प्रतिबेदन कार्यपालिकामा पेश गर्ने र छलफल गर्ने प्रचलन नभएको / चौमासिक र बार्षिक समिक्षा गोष्ठी नभएको/	लैससास सूचकहरु समावेश गरि अनुगमन गर्ने र अनुगमन प्रतिबेदन कार्यपालिकामा चौमासिक रूपमा पेश गर्ने/	दक्ष जनशक्ति र आवश्यक स्रोतको अभाव/
न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रमा लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा भएका व्यक्ति र समुदायको प्रतिनिधित्व भएको/ गाउँपालिकाले गठन गर्ने समिति, उप समितिहरुमा पनि समानुपातिक प्रतिनिधित्व भएको/	लैससास सम्पर्क व्यक्ति नतोकिएको/ लक्षित वर्गको लागि कुनै कोषको व्यवस्था नभएको/	लैससास सम्पर्क व्यक्ति तोक्रे र छुट्टै कोष तोक्रे गरि नीतिनियम तय गरि व्यवस्था गर्ने/	
बालबालिका, महिला हिंसा सम्बन्धि सुचनाहरु प्रबाह गर्ने गरिएको /		अझै प्रभावकारी बनाउनु पर्ने/	
कृषि समूह, सहकारी सुचिकृत भएको/			
लैससास विकासको लागि आवश्यकता अनुसार प्रदेश र जिल्ला स्तरका कार्यालय संग समन्वय गरेको/	क्षमता विकास योजना नभएको/ लैससास सम्बन्धि तालिमहरु नभएको/ लक्षित वर्गलाई बिशेष तालिमहरु नभएको/	क्षमता विकास योजना तयार गरि लैससास तालिम दिने, लक्षित वर्गको लागि आवश्यक तालिम प्रदान गर्ने/	
१६ दिने घरेलु हिंसा सम्बन्धि कार्यक्रम भएको/ बाल अधिकार सम्बन्धि छात्रवृत्ति, खेलकुद जस्ता कार्यक्रम संचालन गरेको/	CEDAW, ICERD आदि जस्ता अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता सम्बन्धि कुनै कार्यक्रम नभएको/	CEDAW, ICERD आदि जस्ता अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धता सम्बन्धि कार्यक्रम गर्ने/ राष्ट्रिय दिवसहरु मा सशक्तिकरणमा योगदान पुग्ने कार्यक्रम गर्ने/	दक्ष जनशक्ति र आवश्यक स्रोतको अभाव/

जोखिम नक्सांकन गरि गाउँ पश्चिम तयार गरेको/ स्वास्थ्य शिविर संचालन गरेको/ बाल मैत्री, अपांगमैत्री स्वास्थ्य केन्द्र र बिद्यालय निर्माण गरेको / महिलाहरुलाई जोखिम कार्यमा नलगाएको/कार्यक्षेत्रमा कुनै लैंगिक हिंसाको उजुरी नआएको/	गाउँपालिकाको भौतिक पुर्बधार आवश्यकता अनुसार नभएको / लैससास मैत्री आचरण, भाषा व्यबहारलाई संस्थागत नगरिएको/	नयाँ निर्माण गर्ने गाउँपालिका, बडा कार्यालय आदिमा स्तापन कक्ष, महिला पुरुष शैचालय, आदि व्यबस्था गर्ने/	आवश्यक स्रोतको अभाव/
सार्वजनिक सुनुवाई भएको, सार्वजनिक परिक्षण भएको, सूचना पाटी राख्ने गरिएको/ Website भएको र नियमित सूचना हरु राख्ने गरेको/	अभिमत र नागरिक प्रतिवेदन पत्र नबनाएको/ खण्डीकृत तथ्यांक अभिलेख नभएको/		दक्ष जनशक्ति र आवश्यक स्रोतको अभाव/
	सबै सुचनाहरु राख्ने नगरेको/ लैससासको पहुँच पुग्ने गरि सुचनामुलक सामग्री संप्रेषण नभएको/	सबै सूचनाहरु राख्ने	

११. लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्ययोजना:

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशालामा SWOT विश्लेषण गरि प्राप्त सबल पक्ष, कम्जोर पक्ष, अवसर र चुनौतीका आधारमा कार्ययोजना मस्यौदा गरिएको छ/

१२. निष्कर्षः

किस्पाड गाउँपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको अवस्थालाई जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरूले सुझमरुपले अबलोकन र विश्लेषण गर्ने अवसर प्राप्त भएको छ/ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको अभिमुखीकरण गरि बिषयलाई मूलप्रबाहिकरण गर्न संबेदनशील बनाएको छ/ हाल सम्म यस लैससास बिषयको दृष्टिकोणले गाउँपालिकाको ऐन, नीति नियम, योजना तर्जुमा, कार्यन्वयन, अनुगमन, मूल्यांकन, आन्तरिक संरचना, क्षमता विकास, नेपाल सरकारका प्रतिबद्धताहरू, सेवा प्रबाह, संस्थागत संस्कृति र सुशासनलाई विश्लेषण गर्ने अनुभव नरहेकोमा आगामी दिनहरूमा यसले मार्गदर्शन गर्ने भएको छ/ लैससासको दृष्टिकोणले गाउँपालिका ले धेरै सूचकहरूमा सुधार गर्ने अवसर रहेको छ/ कुल ८ वटा मुख्य सूचकहरूमा आन्तरिक संरचना र सेवा प्रबाहमा केहि सन्तोषजनक भएता पनि अझै प्रभावकारी बनाउन आवश्यक देखिन्दछ/

१३. सुझावः

गाउँपालिकाको लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणले लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको अवस्थालाई सुधार गर्न निम्न बमोजिम सुझाव प्रदान गरिएको छ/

- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षण मस्यौदा कार्यविधि २०७६ लाई छलफल गरी पारित गर्ने र प्रत्येक आ.व. मा परिक्षण गरि लैससासको अवस्थामा सुधार गर्ने/
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणका अन्तराष्ट्रिय प्रतिबद्धताहरू जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूलाई नियमित अनुशिक्षण गर्ने/
- लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यशालाबाट तयार पारेको कार्ययोजना कार्यन्वयन र अनुगमन गर्ने/
- लैससासमैत्री नीति, कार्यक्रम र बजेट तयार गरि कार्यक्रम कार्यन्वयन गर्ने/

अनुसूचीहरूः

- १। लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका सूचकहरू र प्राप्तांक
- २। लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी कार्ययोजना
- ३। लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका केहि झलकहरू
- ४। कार्यशालामा सहभागीहरूको नामावली

अनुसूची: १ लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परिक्षणका सूचकहरू र प्राप्तांक

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरू	अंक	प्राप्ताङ्क	पुष्ट्याई को आधार	कैफियत
१	कानुन तथा नीतिमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण	७	२।५		
क	गाउँपालिकाले तर्जुमा गर्ने कानुन (ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, मापदण्ड), नीति/रणनीति तयार गर्दा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणको दृष्टिले सहभागिता हुने गरेको छ वा छैन ?	० - १	१	गाउँ सभा, कार्यपालिकाका निर्णय पुस्तका, प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता	
ख	कानुन तथा नीति निर्माणको क्रममा लाभग्राही विशेषतः महिला तथा सामाजिकरूपमा बन्धितिमा परेको समुदायको सुभाव लिईएको छ वा छैन ?	० - १	०।५	गाउँ सभा, कार्यपालिकाका निर्णय पुस्तका, प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल	
ग	हालसम्म स्वीकृत भएका कानुनहरू र नीतिहरूका बारेमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूका लागि अभिमुखिकरण भएको छ वा छैन र समान बुझाई छ वा छैन ?	० - १	०।५	गाउँ सभा, कार्यपालिकाका निर्णय पुस्तका, प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता	
घ	स्वीकृत भएका कानुन र नीतिहरू बेवसाइटमा राखिएको साथै प्रकाशन गरी सबैको पहुँचमा हुने गरी पालिकाका सम्बन्धित शाखाहरू र वडा कार्यालयमा राखिएको छ वा छैन ?	० - १	०		
ङ	गाउँपालिकाको लैससास नीति छ वा छैन ? तर्जुमा गरिएको भए लाभग्राही विशेषतः महिला तथा सामाजिकरूपमा बन्धितिमा परेको समुदायसंग छलफल गरी सुभाव समावेश गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	० - १	०		
च	महिला तथा सामाजिकरूपमा बन्धितिमा परेको समुदायहरू लक्षित गरी छुट्टै नीति, निर्देशिका वा कार्यविधिहरू वनेका छन् वा छैनन् ? (जस्तै अपांगता मैत्री, वालमैत्री, लैङ्गिक मैत्री, दलित वा जोखिममा परेको र अन्य समुदायको सामाजिक तथा आर्थिक रूपान्तरणका लागि वनाइएको नीति कार्यविधिहरू)	० - १	०		
छ	बन्धितिकरण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको लागि विशेष कार्यक्रम तथा बजेट तय भएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता,	

२.	लैससास विश्लेषणमा आधारित योजना तर्जुमा	७	११५	
क	आवधिक योजनाको उद्देश्य, रणनीति तथा नितिजामा लैगिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको आर्थिक तथा सामाजिक हैसियतमा परिवर्तन एवम् रूपान्तरण ल्याउने गरी स्पष्टरूपमा उल्लेख गरिको छ वा छैन ?	०-१	०	
ख	आवधिक तथा क्षेत्रगत योजना (जस्तै स्वास्थ्य, शिक्षा, खानेपानी, कृषि, विपत जोखिम व्यवस्थापन आदि) तर्जुमा गर्दा गाउँ पाश्वर्चित्रवाट प्राप्त लिङ्ग, उमेर, भूगोल, जातजाति, भाषा, सस्कृति, वर्ग, अपाङ्गता भएका व्यक्ति आदि अनुसारको छुट्टाछुट्टै अवस्था विश्लेषण गरि आवश्यकता पहिचान गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०	
ग	आवधिक, क्षेत्रगत, लैससास नीती अनुरूप वार्षिक नीती तथा कार्यक्रम बनाइने गरेको छ वा छैन ? यस्ता नीति र वार्षिक कार्यक्रम वीचको तादम्यता छ वा छैन ?	०-१	०	
घ	वार्षिक योजना तर्जुमा गर्दा लैंडिक उत्तरदायी बजेट ९८८० तर्जुमा प्रक्रिया अवलम्बन गरी कार्ययोजना तयार गर्ने गरिएको छ ?	०-१	०	
ङ	बस्तीस्तरको योजना तर्जुमा प्रक्रियामा सबै प्रकारका लिङ्ग र समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०१५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल
च	वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा विषयगत समिति अनुसार छुट्याईएको बजेट र कार्यक्रममा लैससासलाई स्पष्ट रूपमा संवोधन गर्ने गरी विषयगत कार्यक्रमहरु तयार गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०१५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल
छ	बञ्चितिकरण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको लागि विशेष कार्यक्रम तथा बजेट तय भएको छ वा छैन ?	०-१	०१५	वार्षिक बजेट र कार्यक्रम, प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल

३.	योजना कार्यान्वयन, अनुगमन/नियमन र मूल्याङ्कन	७	३	
क	उपभोक्ता समिति गठन गर्दा आम भेला गर्ने गरिएको छ वा छैन ? उक्त भेलामा सहजीकरणका लागि कर्मचारी वा महिला वडा सदस्यहरूको भुमिका हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	उपभोक्ता समिति दस्तावेज, प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल
ख	उपभोक्ता समितिमा कम्तिमा ३३ प्रतिशत महिलाको सहभागिता छ वा छैन ? साथै अध्यक्ष, सचिव र कोषाध्यक्षमध्ये कम्तीमा एकजना महिला सदस्य रहने व्यवस्था छ वा छैन ?	०-१	१	उपभोक्ता समिति दस्तावेज, प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल
ग	उपभोक्ता समितिमा लैंगिक तथा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुह, लाभान्वित समूह उपस्थिति रहेको अवस्थामा तिनीहरूको समेत प्रतिनिधित्व हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	उपभोक्ता समिति दस्तावेज, प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल
घ	योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन २०७४ बमोजिम गठित सुपरिवेक्षण तथा अनुगमन समितिले अनुगमनका सूचकहरू बनाउँदा लैससास सम्बन्धी सूचकहरू समावेश गरी सूचक बनाइएको छ वा छैन ? र अनुगमन प्रतिवेदन कार्यपालिकामा छलफल हुन्छ वा हुँदैन ?	०-१	०	
ङ	गत आ.व.को वार्षिक योजनामा लैंगिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको उत्थानका लागि तर्जुमा गरिएका कार्यक्रम तथा बजेटको कार्यान्वयन पूर्णरूपमा भए वा भएनन् ?	०-१	०।५	वार्षिक प्रतिवेदन, प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता
च	सञ्चालित कार्यक्रमको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गर्दा लैंगिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई लागत अनुरूप पुगेको लाभ, असर र प्रभाव विश्लेषण गर्ने गरिन्छ ? स्थानीय तहले रूपान्तरणीय विकासको लागि सबै वर्ग वा व्यक्तिहरूलाई ज्ञान तथा सीप विकास गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरूसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल
छ	नियमित रूपमा सबै प्रकारका सरोकारवालाहरूको सहभागितामा लैससास सम्बन्धी छलफल, सिकाई आदानप्रदान हुने गरेको छ वा छैन ? के यस्ता सिकाईहरू कार्यक्रमरयोजना तयार वा नीति निर्माण गर्दा समावेश गर्ने गरिन्छ ?	०-१	०	

प्र.	आन्तरिक संरचना	७	३५	
क	गाउँपालिकामा गठीत न्यायिक समिति र बडा तहका मेलमिलाप केन्द्रमा लैंड्रिक तथा सामाजिकरुपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको प्रतिनिधित्व भएको छ वा छैन ?	०-१	१	न्यायिक समिति निर्णय पुस्तिका, प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, मेलमिलाप
ख	न्यायिक समिति र मेलमिलाप केन्द्रमा दर्ता भएका र समाधान गरिएका विवादहरुको खण्डीकृत तथ्यांक (क्षेत्र र लाभान्वित) को अभिलेख राखिएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	न्यायिक समिति निर्णय पुस्तिका, प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता,
ग	गाउँपालिकाले गठन गर्ने गरेका समितिहरु, उपसमिति तथा कार्यदलमा लैंड्रिक तथा सामाजिकरुपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको समानुपातिक प्रतिनिधित्व भएको छ वा छैन ?	०-१	१	गाउँ सभा, कार्यपालिकाका निर्णय पुस्तिका, न्यायिक समिति, प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता
घ	सामाजिक विकास शाखारमहिला तथा वाल विकास शाखा अन्तर्गत लैससास सम्पर्क व्यक्ति तोकिएको छ वा छैन ?	०-१	०	
ड	लैंड्रिक तथा सामाजिकरुपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहहरुको विकासको लागि छुट्टै कोष तथा वजेटको व्यवस्था भएको छ (जस्तै वाल विकास कोष, अपाङ्गता विकास कोष, छात्रवृति कोष, दलित उत्थान विकास कोष आदि) ? उनीहरुको सक्रियता र आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०	
च	बाल हेल्पलाइन १०९८, बालबालिका हराएमा वा भेटिएमा १०४, महिला तथा बालबालिकामाथि हुने हिंसाको वारेमा उजुरी गर्न सकिने राष्ट्रिय महिला आयोगको टोल फ़ि नं. ११४५, घरेलु हिंसा जस्ता उपयोगी जानकारीहरु समुदाय स्तरसम्म प्रभावकारी ढंगबाट सूचना प्रवाह गर्न स्थानीय संयन्त्र प्रयोग गरी लाभग्राहीहरुलाई सूचना प्रवाह गरिने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता,

छ	गाउँपालिकाले टोल विकास संस्था तथा समुदायमा आधारित संस्थाहरु वा समितिहरु (जस्तै: महिला समुह, आमा समुह, वाल क्लब, संचार समुह, कृषि समुह) दर्तारसूचीकृत गरी सक्रियरूपमा संचालनमा त्याईएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	गाउँ पाश्वर्चित्र, कृषि समुह सूची, प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता,	
५.	क्षमता विकास	७	०।५		
क	गाउँपालिकामा स्थानीय सरकारको संस्थागत स्व- मूल्याङ्कन गरी क्षमता विकास कार्ययोजना बनाईएको छ वा छैन ? यस्ता कार्ययोजनाका लागि आवधिक, क्षेत्रगत र वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरी कार्यान्वयन गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०		
ख	गाउँपालिकाले संचालन गर्ने क्षमता विकास कार्यक्रमहरुमा सहभागिहरुको छनौट गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा बहिष्करणमा परेका व्यक्ति र समुहलाई विशेष प्राथमिकतामा राखेर आवश्यकता पहिचानका आधारमा गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०		
ग	गाउँपालिकाले स्वरोजगार वृद्धि गर्ने तथा वैदेशिक एवं रोजगारीमा जाने समुहको क्षमता विकासको लागि कार्यक्रमहरू तय गरी कार्यान्वयन गर्ने गरको छ वा छैन ? स्थानीय तहले रूपान्तरणीय विकासको लागि सबै वर्ग वा व्यक्तिहरुलाई ज्ञान तथा सीप विकास गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		
घ	तालिम प्राप्त व्यक्तिहरुको क्षमतामा आएको परिवर्तनका सम्बन्धमा प्रभावकारी अनुगमन गर्ने गरेको छ वा छैन ? तालिमप्राप्त व्यक्ति वा सेवाप्राप्त गर्ने समुदायको आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरणमा परिवर्तन भएको अभिलेखिकरण गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०		
ड	गाउँपालिकाका पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको क्षमता विकास तालिममा लैससास सम्बन्धी छुट्टै विषय राखि तालिम दिने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		

च	गाउँपालिकाले महिलाहरुका रणनीतिक आवश्यकता पुरा गर्नका लागि लोक सेवा आयोग तयारी कक्षा, ग्रामीण महिला प्राविधिकहरु (पशु सेवा, कृषि, स्वास्थ्य र पूर्वाधार सम्बन्धी) तयार गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		
छ	लैससास विकासको लागि संघीय सरकार अन्तर्गतका संवैधानिक आयोगहरु, प्रदेश सरकार तथा जिल्लास्तरका कार्यालयहरुसँग समन्वय गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता	
६.	नेपाल सरकारका लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकासका नीति र प्रतिवद्धता	७	१		
क.	महिला विकासका लागि भएका बेर्इजिड घोषणा पत्रका बाह्रवटा प्रतिवद्धता र दिगो विकासका सत्रवटा लक्ष्यहरु, बाल अधिकार, जातीय विभेद विरुद्धको अन्तराण्ट्रिय महासन्धी (ICERD), ILO, अपांगता भएका व्यक्तिहरुको अधिकार संरक्षण गर्ने महासन्धी आदिको वरेमा स्थानीय सरकारका प्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई अभिमुखिकरण गरिएको छ ? कोहि पनि पछाडी नछुट्न भन्ने कुराको सुनिश्चितताको लागि अध्ययन र विश्लेषण गरी तथ्याङ्क अद्यावधिक गरिएको छ ?	०-१	०		
ख.	लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहको साथै जोखिममा परेका समुदायका लागि विशेष कार्यक्रम सहित दिगो विकासका लक्ष्यहरुको स्थानीयकरणका लागि स्थानीय तहले सरोकारवालाहरुसँगको सहकार्यमा कार्य गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०		
ग.	महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका भेदभाव उन्मुलन गर्ने महासन्धी (CEDAW) कार्यान्वयनका लागि तयार गरिएको राण्ट्रिय कार्ययोजना र संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषदबाट पारीत प्रस्ताव नं. १३२५ र १८२० को कार्यान्वयन राण्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारको जिम्मेवारी भनी उल्लेख गरेका कार्यक्रम हरुमा रकम विनियोजन गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		
घ.	महिला विरुद्ध हुने सबैखालको हिंसा निर्मुल गर्ने कार्यक्रमहरु र सो अनुसारको वजेट विनियोजन गरी कार्यक्रम समयमै सम्पन्न गरेको छ ?	०-१	०		

ड	महिला अधिकार स्थापना र महिला माथि हुने हिंसा विरुद्धको विभिन्न दिवस र अभियान जस्तै महिला हिंसा विरुद्धको १६ दिने अभियान, किशोरी दिवस, अन्तराष्ट्रिय महिला दिवस, स्वच्छ महिनावारी दिवस सम्बन्धी कार्यक्रम संचालन गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, लक्षित समुह छलफल	
च	संयुक्त राष्ट्र संघीय वाल अधिकार महासन्धी १९८९ मा गरिएको प्रतिवद्धता कार्यान्वयनका लागि वजेट विनियोजन सहित कार्यक्रम तयार गरी समयमै सम्पन्न गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	बार्षिक प्रतिवेदन, प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता	
छ	समाजमा विद्यमान जातीय विभेद र छुवाछुत सम्बन्धी सामाजिक, सांस्कृतिक र धार्मिक कुरीति र अभ्यास हटाउनका लागि वजेट विनियोजन सहित कार्यक्रम तयार गरी समयमै सम्पन्न गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		
७.	सेवा प्रवाह र संस्थागत संस्कृति	७	४		
क	लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करण र जोखिममा परेका व्यक्ति र समुदायको नक्सांकन तथा वार्षिकरूपमा अद्यावधिक गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	गाउँ पार्श्वचित्र	
ख	गत आ.व. मा सेवा सुविधामा पहुँच नभएका समुदायहरुका लागि सेवा प्रवाहमा पहुँच पुऱ्याउन घुम्ति शिविर संचालन भए वा नभएको ?	०-१	१	बार्षिक प्रतिवेदन, प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता	
ग	बालबालिका, जेष्ठ नागरिक, महिला र अपांगमैत्री भौतिक संरचना (सार्वजनिक स्थल) निर्माण भएका छन् वा छैनन् ? स्थानीय तहले सेवाग्राहीहरु प्रतिक्षारत रहँदा बस्ने ठाऊँको उचित व्यवस्थापन जस्तै पिउने पानी, महिला/पुरुष शौचालय, प्रतिक्षालय आदि छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता	
घ	महिला कर्मचारीहरुको गर्भवस्था र बच्चालाई स्तनपान सम्बन्धी संवेदनशीलतालाई ध्यान दिने गरिएको छ वा छैन (जस्तै गर्भवती महिलालाई जोखिमयुक्त, खतरायुक्त काममा लगाउन नपाइने) ?	०-१	१	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता	

ड	राष्ट्रिय तथा स्थानीय अभियान र सम्बन्धित मुद्घाहरुमा (जस्तै निकृष्ट प्रकारको वालश्रम, वाल विवाह, वहुविवाह, दाइजो प्रथा, बोक्सी, छुवाछ्युत प्रथा तथा घरेलु हिंसा, महिला हिंसा उल्मुलन / नियन्त्रणका लागि) अभियान/चेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		
च	महिला हिंसा विरुद्धको शुन्य सहनशिलता अपनाईएको छ वा छैन ? कार्यक्षेत्रमा हुने यौनजन्य हिंसा र दुर्व्यवहारको सम्बोधन गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता	
छ	गाउँपालिकामा लैससासमैत्री आचरण, भाषा, व्यवहार आदि प्रयोगमा आएको छ वा छैन ? यस्तो व्यवस्थाका लागि पहल गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता	
८.	सुशासन	७	२		
क	स्थानीय तहले सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परिक्षण, सामाजिक परिक्षण, लैससास परिक्षण, गुनासो सुनुवाई, सामुदायिक सुचना पाटी, नागरिक वडापत्र जस्ता सामाजिक जवाफदेहिताका औजारहरुको कार्यान्वयन प्रभावकारी ढंगबाट गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, सार्वजनिक सुनुवाई प्रतिवेदन	
ख	सामाजिक जवाफदेहिताका औजारहरुको प्रयोग गर्दा लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहहरुको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, सार्वजनिक सुनुवाई प्रतिवेदन	
ग	गाउँपालिकाले नियमित रूपमा आयोजना गर्ने सार्वजनिक सुनुवाईमा वर्हिगमन अभिमत (Exit Poll) र नागरिक प्रतिवेदन पत्र (CRC) गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		
घ	Website निर्माण गरी विभिन्न सूचनाहरु (बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेट, आय-व्यय, पार्श्वचित्र, जोखिम नक्साकंन, आवधिक तथा रणनीतिक योजनाहरु, पञ्जीकरणको तथ्यांक, सामाजिक सुरक्षा भत्ताको विवरण तथा अन्य नियमित सूचनाहरु आदि) सार्वजनिकिकरण गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०।५	http://www.kispangmun.gov.np/	
ड	सार्वजनिक महत्वका सूचनाहरु साथै माथि “घ” मा उल्लेखित विवरण प्रकाशन गरी स्थानीय संचार माध्यम तथा सूचना पाटी वा सबैको पहुँचमा हुने स्थानमा सर्वजनिक गर्ने गरिएको छ वा छैन ?	०-१	०।५	प्रमुख व्यक्तिहरुसँग अन्तरवार्ता, सूचनाहरु प्रकाशन	

च	लैससासका राम्रा अभ्यासहरु, घटना अध्ययन आदिको प्रकाशन गर्ने, स्थानीय तहका समितिहरुमा छलफल गर्ने, अन्य स्थानीय तह, नागरिक समाज तथा प्रदेश र संघ सम्बन्धित निकायहरुसंग आदान प्रदान गर्ने गरेको छ वा छैन ?	०-१	०		
छ	लैङ्गिक तथा सामाजिकरूपमा वहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुहहरूको पहुँचका लागि गरिएका सूचना, शिक्षा र संचारको (IEC materials) प्रवाह गरिएको छ वा छैन ? गरिएको भए त्यसले स्थानीय तहको विकास कार्यहरूमा सहभागितामा वृद्धि ल्याएको छ वा छैन ?	०-१	०		
	जम्मा अंक	५६	१८		

अनुसूची २ : लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशी कार्ययोजना

पूर्णाङ्क	प्राप्ताङ्क	अवस्थामा सुधारका लागि आवश्यक कृयाकलाप	मुख्य जिम्मेवारी			समयावधी	थप आर्थिक दायित्व व्यहोर्न
			पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयन कर्ता		
१. कानून तथा नीतिमा लैङ्गिक समानता तथा समावेशीकरण						पर्ने (अनुमानित कर्ति रु. हजारमा) खर्च व्यहोर्ने श्रोत प्रष्ट खुलाउने)	नपर्ने

७		१.१. गाउँपालिकाले ऐन, नियम, कार्यविधि जस्ता कानुन तर्जुमा गर्दा सरोकारवाला बंचितिकरणमा परेका समुदायसंग छुटै छलफल गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ	नियमित	१००	
		१.२. बंचितिकरणमा परेका दलित, महिला, अपांग, बालबालिका आदीहरूको लागि विशेष नीति हरु तय गरि कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गर्ने/	अध्यक्ष	गाउँसभा	प्र.प्र.अ.	असार २०७७ सम्म		नपर्ने
		१।३ आवधिक योजना बनाउँदा लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदाय संग छलफल गरी तयार गर्ने र सोहि अनुसार आबश्यकता विश्लेषण गरी कार्यक्रम तय गर्ने/	अध्यक्ष	गाउँसभा	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८	५००	
	२.लैससास विश्लेषणमा आधारित योजना तर्जुमा							
७		२.१. बस्ती स्तरको योजना तर्जुमा भेलामा लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदायको अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ	बैशाख २०७७ सम्म	१००	
		२.२.लैंगिक तथा सामाजिक रूपमा बहिष्करणमा परेका समुदायहरु दलित, बालबालिका, महिला समूह , अपांग आदि संग छुट्टा छुटै योजना तर्जुमा बैठक गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	बैशाख २०७७ भित्र	५०	
		२.३ उपभोक्ता समिति गठन गर्दा महिला जनप्रतिनिधिको उपस्थितिमा गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	वडा अध्यक्ष	आ.व. ०७७/०७८		नपर्ने
	३.योजना कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन							
		३.१. सुपरीक्षण तथा अनुगमन समितिले लैससास सूचक सहितको चेकलिए बनाई अनुगमन गर्ने र अनुगमन प्रतिवेदन कार्यपालिकामा चौमशिक रूपमा पेश गरी छलफल गर्ने/	प्र.प्र.अ.	उपाध्यक्ष	उपाध्यक्ष	बैशाख २०७७ भित्र		नपर्ने
		३.२. चौमासिक र बार्षिक समिक्षा गोष्ठी गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	भाद्र २०७७ भित्र	१००	
	४.आन्तरिक संरचना							

		४.१. लैससास सम्पर्क व्यक्ति तोकी लैससास सम्बन्धि जिम्मेवारी प्रदान गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	बैशाख २०७७ भित्र		नपर्ने
		४.२. न्यायिक समिति र मेलमिलापकर्ताको सुचिकृत व्यवस्थित गरि विवरणको खण्डीकृत तथ्यांक अभिलेख राख्ने र चौमासिक प्रतिवेदन कार्यपालिकामा पेश गरि छलफल गर्ने/	प्र.प्र.अ.	उपाध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	बैशाख २०७७ भित्र		नपर्ने
		४.३ बालबालिका, महिला हिंसा सम्बन्धि सुचनाहरु बाल हेल्प लाईन १०९८, बालबालिका हराएमा वा भेटिएमा १०४, राष्ट्रिय महिला आयोगको टोल फ्री न. ११४५ नियमित प्रवाह गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८	नपर्ने	
५. क्षमता विकास								
		५.१. लैससास सम्बन्धि क्षमता विकास योजना तयार गरी जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुलाई आवश्यक तालिम तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रमको संचालन गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८	१००	
		५.२. लैससास सम्बन्धि क्षमता विकास योजना तयार गरि महिलाका रणनीतिक आवश्यकता पुरा गर्ने तालिम संचालन गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८		नपर्ने
		५.३ लैससास सम्बन्धि राष्ट्रिय महिला आयोग, दलित आयोग र प्रदेश सरकार अन्तर्गतका कार्यालय संग नियमित समन्वय गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८		नपर्ने
६. नेपाल सरकारका लैससास विकासका नीति र प्रतिवद्ता								
		६.१. लैससास सम्बन्धि नेपाल सरकारका अन्तराष्ट्रिय प्रतिवद्ता पुरा गर्न बेइजिंग घोषणा पत्र, दिगो विकास लक्ष, ICERD, CEDAW आदि सम्बन्धि जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुलाई अभिमुखीकरण गरि स्थानीयकरण गर्ने//	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	कार्तिक २०७७ भित्र	५०	

		६.२. बाल दिवस, महिला अधिकार दिवस, अन्तर्राष्ट्रिय जातिभेद विरुद्ध अन्तर्राष्ट्रिय दिवस, महिला हिंसा विरुद्धका अभियान आदि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८ मा नियमित	१००	
		६.३ समाजमा विद्यमान सामाजिक, सांस्कृतिक कुरीतिहरु बल विवाह, बहु विवाह, बाल श्रम जातीय विभेद विरुद्ध बजेट विनियोजन गरि कार्यक्रमहरु संचालन गर्ने/	अध्यक्ष	गाउँसभा	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८	२००	
	७ सेवा प्रवाह र सस्थागत सस्कृति							
		७.१. लैंगिक तथा सामाजिक बहिस्करणमा परेका व्यक्ति र समुदायको नक्सांकन अध्यावधिक गरि पर्वतीचित्र तयार गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८	२००	
		७.२. गाउँपालिका र वडा कार्यालय स्तापन कक्ष, महिला पुरुष शौचालय सहित सार्वजनिक संरचनाहरुमा नीतिगत व्यवस्था गरी लैंगिक तथा अपाङ्ग मैत्री भौतिक पुर्बाधार तयार गर्ने/	अध्यक्ष	गाउँसभा	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८		नपर्ने
		७.३ लैंगिक हिंसा सम्बन्धि शुन्य सहनशिलाताको नीति तय गरि कार्यन्वयन गरि लैससास मैत्री आचरण, भाषा, व्यवहार आदिको प्रयोग गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	आ.व. ०७७/०७८		नपर्ने
	८. सुशासन							
		८.१. सार्वजनिक सुनुवाई गर्दा बहिर्गमन अभिमत र नागरिक प्रतिबेदन पत्र गरि संचालन गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	कार्तिक २०७७ भित्र	१००	
		८.२. गाउँपालिकाले बनाएका ऐन, नियम, कार्यविधि आदिहरूलाई प्रकाशित गरि वडा कार्यालय लगायत सम्बन्धि सरोकारवालाहरूलाई समेत वितरण गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	कार्तिक २०७७ भित्र	२००	
		८.३ सूचना, शिक्षा र संचारका सामग्री तयार गरि सबै समुहको पहुँच पुर्याउने गरि प्रबाह गर्ने/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	कार्तिक २०७७ भित्र	१००	
		८.४ सूचना अधिकारी तोक्रे/	प्र.प्र.अ.	अध्यक्ष	प्र.प्र.अ.	बैशाख २०७७ भित्र		नपर्ने

अनुसूची ४: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण परिक्षणका केहि झलकहरु

अनुसूची ५: लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण कार्यशाला सहभागी
किस्पाड गाउँपालिका
लैंगिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण कार्यशाला
मिति : २०७६ फ्राग्नुन ४ गते

क्रासं	सहभागीको नाम	पद	ठेगाना	लिङ्ग	कैफियत
१	श्री छत्र बहादुर लामा	अध्यक्ष	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
२	श्री मायादेवी न्यौपाने	उपाध्यक्ष	किस्पाड गाउँपालिका	महिला	
३	श्री हरी प्रसाद प्याकुरेल	प्रशासन शाखा प्रमुख	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
४	श्री बुद्ध लामा	असिस्टेन्ट सब ईन्जिनीयर	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
५	श्री मधु न्यौपाने	असिस्टेन्ट सब ईन्जिनीयर	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
६	श्री राम बहादुर सापकोटा	वडा सचिव	वडा नं. ४ को कार्यालय	पुरुष	
७	श्री सुमन देवकोटा	लेखापाल	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
८	श्री चक्र साउद	शिक्षा अधिकृत	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
९	श्री सन्तोष श्रेष्ठ	ईन्जिनीयर, प्राबिधिक शाखा प्रमुख	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१०	श्री सम्झना अधिकारी	कानुनी सहजकर्ता	किस्पाड गाउँपालिका	महिला	
११	श्री राम प्रसाद नेपाल	सब ईन्जिनीयर	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१२	श्री करण मोक्तान	फिल्ड सहायक	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१३	श्री निरनमान डंगोल	शिक्षा संयोजक	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१४	श्री चक्र बहादुर शाही	स्वास्थ्य संयोजक	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१५	श्री खुम बहादुर घर्ती	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१६	श्री किरण भट्टराई	आलेप सहायक	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१७	श्री सबिना अर्याल	लेखा अधिकृत	किस्पाड गाउँपालिका	महिला	
१८	श्री बलराम रिमाल	लेखापाल	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
१९	श्री श्रीकृष्ण बजगाई	पशु शाखा संयोजक	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
२०	श्री शंकर वली	वडा सचिव	वडा नं. ५ को कार्यालय	पुरुष	
२१	श्री निरक सुनार	योजना तथा सुशासन सल्लाहाकार	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	
२२	श्री सुमना के.सी.	वडा सचिव	किस्पाड गाउँपालिका	महिला	
२३	श्री प्रमोद पोखरेल	पुर्णिमा ईन्जिनीयर	किस्पाड गाउँपालिका	पुरुष	

किस्पाड़ गाउँपालिका
लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समाबेशीकरण कार्यशाला
मिति : २०७६ फागुन ५ गते

क्र.सं.	सहभागीको नाम	पद	ठेगाना	लिंग	कैफियत
१	श्री छत्र बहादुर लामा	अध्यक्ष/कार्यदल सदस्य	किस्पाड़ गाउँपालिका	पुरुष	
२	श्री मायादेवी चौपाने	उपाध्यक्ष/कार्यदल सदस्य	किस्पाड़ गाउँपालिका	महिला	
३	श्री खुम बहादुर घर्टा	प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत /कार्यदल सदस्य	किस्पाड़ गाउँपालिका	पुरुष	
४	श्री सुनिता परियार	कार्यपालिका सदस्य/कार्यदल सदस्य	किस्पाड़ गाउँपालिका	महिला	
५	श्री सुमना के.सी .	वडा सचिब/कार्यदल सदस्य	वडा नं. २ को कार्यालय	महिला	
६	श्री चक्र साउद	शिक्षा अधिकृत	किस्पाड़ गाउँपालिका	पुरुष	
७	श्री सन्तोष श्रेष्ठ	ईन्जिनीयर, प्राविधिक शाखा प्रमुख	किस्पाड़ गाउँपालिका	पुरुष	
८	श्री चक्र बहादुर शाही	स्वास्थ्य संयोजक	किस्पाड़ गाउँपालिका	पुरुष	
९	श्री फुलमाया तामाड	कार्यपालिका सदस्य/कार्यदल सदस्य	किस्पाड़ गाउँपालिका	महिला	
१०	श्री निरक सुनार	योजना तथा सुशासन सल्लाहाकार/कार्यदल सदस्य	किस्पाड़ गाउँपालिका	पुरुष	
११	श्री प्रमोद पोखरेल	पुर्णिमा ईन्जिनीयर	किस्पाड़ गाउँपालिका	पुरुष	